

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON CONFEDERATION OF NORWEGIAN ENTERPRISE

Postadresse *Postal Address*
Postboks 5250 Majorstuen
NO-0303 Oslo
Norway

Adresse *Address*
Middelthuns gate 27
Oslo
Norway

Org.nr. *Org.no.*
NO 955 600 436 MVA

Telefon *Telephone*
+47 23 08 80 00
Telefaks *Telefax*
+47 23 08 80 01

E-post *E-mail*
firmapost@nho.no
Internett *Internet*
www.nho.no

Stortingets finanskommité
0026 OSLO

Vår dato 22.10.2009
Deres dato
Vår referanse 238093/em
Deres referanse

Prop. 1 L – Skatte- og avgiftsopplegget 2010 - lovendringer

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) mener den sterke økningen i formuesskatt på næringseiendom som følger av budsjettopplegget for 2009 og 2010, er å bevege seg i feil retning når det gjelder formuesskatt på produksjonsmidler.

NHO er også kritisk til en lovgivningsteknikk hvor rammeverket vedtas nå, loven trer i kraft fra årsskiftet mens forskriftene med det egentlige regelverket sendes på høring først våren 2010.

NHO er enig i flere av de forslag fra Skatteunndragelsesutvalgets innstilling som Finansdepartementet har fremmet. Vi ber imidlertid om at finanskomiteen ikke tar stilling til forslagene om fradragsnekt og ansvarliggjøring av private kjøpere som ledd i arbeidet for å begrense kontantomsetningen nå. Vi mener tiltakene bør utredes sammen med Skatteunndragelsesutvalgets innstilling for øvrig, og ber komiteen foranledige at departementet gjør ytterligere vurderinger.

Våre synspunkter vedrørende kapitlene 4 og 5 er utdypet i det følgende.

KAP 4 FORMUESVERDSETTELSE AV NÆRINGSEIENDOM

Finansdepartementet skal i samarbeid med Statistisk sentralbyrå og Skattedirektoratet utforme forslag til et system for verdsettelse av ikke-utleid næringseiendom. Reglene skal tre i kraft med virkning for 2010, men forslag til forskrifter vil først bli sendt på høring i løpet av våren 2010.

NHO mener det er en uheldig lovgivningsprosess å vedta et rammeverk i lovs form mens forskriftene med selve regelverket først skal fremlegges etter at lovendringen er trådt i kraft. Dette gjelder selv om formuesskatteskjerpelsen for næringseiendommer kom i forrige budsjett og årets endring er en oppfølging uten anslått netto provenyvirkning.

I skatteopplegget for 2009 vedtok Stortinget en omlegging av verdsettelsen av næringseiendom, med virkning både for formuesskatt og arveavgift. Departementet anslo at de endrede verdsettelsesreglene ville ha en provenyvirkning i form av økte formuesskatt på 1 mrd kroner. Den 31. mars 2009 forelå de nye forskriftene om verdsettelse av utleid

næringseiendom. Formuesverdien av disse eiendommene settes til 40 % av en beregnet utleieverdi. For ikke-utleid næringseiendom ble verdiene økt med 60 % for 2009 mens det ble varslet at nye sjablonregler ville bli fremmet som del av skatteopplegget for 2010.

NHO mener den sterke økningen i formuesskatt på næringseiendommer, er å bevege seg i feil retning når det gjelder formuesskatt og produksjonsmidler.

Departementet foreslår nå en verdsettelsesmetode basert på observerte verdier av eiendommer av tilsvarende karakter og beliggenhet som den aktuelle ikke-utleide næringseiendommen. Basis for dette vil være den informasjon skattemyndighetene mottar om utleide næringseiendommer. På lignende måte som for boliger skal det fastsettes kvadratmeterpriser som skal differensieres iht beliggenhet og eiendomstype. Formuesverdien skal settes til 40 % av beregningsgrunnlaget. Verdien skal maksimalt utgjøre 60 % av markedsverdi, tilsvarende som for utleid næringseiendom og sekundærbolig. Forslaget anslås i sum ikke å ha nevneverdige provenyvirkninger. Det vil bety økt formuesskatt for noen og reduksjon for andre.

Dersom det system som nå blir innført vil føre til en mindre tilfeldig verdsettelse av ulike næringseiendommer, er det positivt, forutsatt at vi skal ha en formuesskatt. Hvorvidt verdsettelsene blir mer rettferdige, kan man imidlertid ikke vite før de nærmere reglene foreligger.

KAP 5 OPPFØLGING AV SKATTEUNNDRAGELSEsutVALGETS UTREDNING

Kap 5.3 og 5.4 Fradragsnekt og ansvarliggjøring av private ved kontantbruk

NHO er enig i forslaget om at fradrag etter skatteloven og inngående avgift etter merverdiavgiftsloven bør nektes når betaling over et visst beløp skjer med kontanter. Dette vil antagelig redusere skatte- og avgiftsunndragelser, særlig i bransjer med kontantomsetning til næringsdrivende. Videre er NHO enig i departementets vurdering om ikke å fremme forslag om et rent forbud mot kontanter som betalingsmiddel næringsdrivende imellom.

Departementet har i punkt 5.3.6.5 utvidet Skatteunndragelsesutvalgets enstemmige forslag, fra å gjelde næringsdrivende til å gjelde enhver som kan ha fradragsrett, også privatpersoner. Dette var ikke vurdert av utvalget og har heller ikke vært på høring. Dette kan være en hensiktsmessig utvidelse. Det bør imidlertid utredes og vurderes sammen med forslaget fra Skatteunndragelsesutvalgets mindretall om å kombinere det med en utvidet fradragsrett for private Jf kap 10.3.4.5 i NOU2009:4 og NHOs høringsuttalelse av 11. juni 2009 som følger vedlagt, særlig punkt 3.

Private har i langt mindre grad rett til fradrag for sine kostnader enn næringsdrivende. NHO mener det ville vært hensiktsmessig og et insitament til å kjøpe "hvite" tjenester med betaling via bank om fradragsnekt kunne gjøres gjeldende for en større del av privatmarkedet. Dersom NHOs forslag om fradrag for visse hjemmetjenester hadde vært innført, ville man også for disse tjenestene kunne gjort fradrag betinget av betaling via bank.

I punkt 5.3.6.2 er det henvist til betalingsformidling "i Norge". NHO antar at det er opplagt at også betaling over landegrensene og via utenlandske betalingsformidlingsforetak vil gi rett til fradrag, og ber komiteen om at dette blir presisert.

Kontantkjøp (over beløpsgrensen) i land som ikke har effektive ordninger for betalingsformidling via bank, vil etter det vi forstår i praksis føre til at kjøper ikke kan kreve skattefradrag, slik at kjøpesummen øker med nesten 40 prosent. I punkt 5.3.6.4 skriver departementet at en sikkerhetsventil – slik NHO har foreslått i høringen – vil gi skattyterne mindre forutberegnelighet enn det som er foreslått i proposisjonen. Etter NHOs vurdering vil den mer fleksible ordningen vi foreslo, være til gunst for bedriftene, uten at det i praksis ville redusere kontrollmulighetene for skattemyndighetene. Den regelen departementet viser til (ligningsloven § 9-12) er dessuten enda mer skjønnsmessig – og dermed mindre forutberegnelig – enn det vi mener er nødvendig. En skattyter vil ikke kunne belage seg på å få fradrag i andre enn helt spesielle tilfeller, og vil da selvsagt gjøre alt som er mulig for å betale via bank. Risikoen for misbruk er derfor liten. Vi er enige med Skatteunndragelsesutvalget at behovet for unntakshjemmel er begrenset, men i de tilfellene der det faktisk er behov for den, er den selvsagt viktig nok.

NHO støtter ikke innføring av det andre foreslåtte tiltaket for å begrense kontantkjøp, punkt 5.4 Ansvarliggjøring av kjøper i privatmarkedet, i form av solidaransvar for selgers skatter og avgifter ved manglende innberetning. Forslaget går meget langt i å ansvarliggjøre private kjøpere og i realiteten innføre et forbud mot betaling med kontanter over 10 000 kroner.

Man kan unngå innføring av solidaransvar dersom fradragsnekt i stedet utvides til å gjelde større deler av privatmarkedet slik vi foreslår ovenfor. Fradragsnekt er et mer balansert tiltak fordi det innebærer et positivt insitamant – fradrag – koblet med en betingelse – betaling via bank. Solidaransvar innebærer en latent byrde som kan unngås hvis man etterlever en betingelse. NHO mener som mindretallet i Skatteunndragelsesutvalget, at det må både økte ulemper og positive insitamenter til dersom man skal få til en holdnings- og adferdsendring når det gjelder skatteunndragelser. Vi frykter at det ansvaret som er foreslått lagt på private kan ha motsatt effekt på skattemoral og holdninger fordi det vil kunne oppleves som svært urimelig.

Av hensyn til næringslivets tilpasninger og informasjonskampanjer overfor privatmarkedet, foreslår departementet at disse to tiltakene først skal tre i kraft i 2011. Dersom komiteen ikke ønsker å utsette behandlingen av disse tiltakene, ber NHO om at komiteen i det minste foranlediger at Finansdepartementet i forbindelse med utarbeidelsen av de nærmere retningslinjene vurderer de innvendinger som er reist, utreder og forslår de nødvendige lovendringer. Det gjelder forslaget om fradrag for kjøp av hjemmetjenester slik at tiltakene mot kontantbruk blir mer balansert, høyere beløpsgrenser samt klarere og bredere unntaksregler.

Kap 5.5, 5.6, 5.7 og 5.8

NHO støtter Regjeringens forslag om å øke størrelsen på overtredelsesgebyr ved valutasmugling. Departementet har fortjenstfullt vurdert forholdet mellom ordningen med overtredelsesgebyr og Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Regjeringen bør legge

frem et forslag til Stortinget som følger opp NOU 2003: 15 om slike forhold, se omtale i Justisdepartementets budsjettproposisjon under programkategori 06.10.

Vi er også enig i at Økokrim bør kunne videreformidle informasjon fra hvitvaskingsmeldinger til etatene, at revisors nummererte brev til klienten skal sendes ukrevd til skatteetaten, og at skattemyndighetene gis adgang til å rapportere om lov- og forskriftsbrudd til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet.

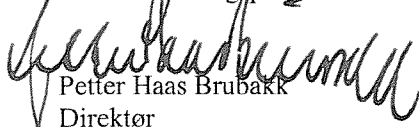
Kap 5.11 Reaksjoner ved unnlattelse av å opplyse om feil ved ligningen

NHO er enig med Finansdepartementet når den legger vurderingen fra Skatteunndragelsesutvalgets mindretall til grunn og ikke foreslår adgang til ileggelse av tilleggsskatt eller straff ved unnlattelse av å opplyse om feil i skatteoppgjøret eller ligningen.

Vennlig hilsen

NÆRINGS LIVETS HOVEDORGANISASJON

Område Næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør

NHOs høringsbrev finner du på følgende webadresse:

<http://www.nho.no/skatter-og-avgifter/tiltak-mot-skatteunndragelse-article20970-178.html>